

Begrotingswijziging 76/15 A

Voorgestelde behandeling

Provinciale Staten : 13 november 2015

Onderwerp

Concept-Uitvoeringsprogramma Cultuur in Uitvoering

Datum

29 september 2015

Documentnummer

GS :3867031

PS: 3869157

Aan Provinciale Staten van Noord-Brabant,

Preambule

Voor u ligt een begrotingswijziging met daarbij het concept-uitvoeringsprogramma Cultuur in uitvoering 2016 - 2020. Gelijktijdig heeft u het beleidskader Erfgoed 2016 - 2020 ontvangen. Op de Statendag van 16 oktober a.s. hebben we gelegenheid om over deze dossiers te spreken en over de samenhang met sociale veerkracht/leefbaarheid en sport, de overige bouwstenen van de portefeuille Leefbaarheid en Cultuur.

In het concept-uitvoeringsprogramma Cultuur in uitvoering 2016 - 2020 kijkt het College vooruit naar activiteiten voor 2016 - 2020 vanuit onze ambities en de uitdagingen en kansen die we zien. Het gaat dus over onze inhoudelijke inzet, niet zozeer over geld. We willen de komende maanden benutten om onze plannen verder uit te werken, juist ook in gesprek met toekomstige partners. Deze partners vinden wij zowel binnen als buiten de culturele sector, want zoals u in onze plannen kunt lezen, zien we veel raakvlakken met andere domeinen. Wij nodigen u van harte uit om te reageren op dit concept-uitvoeringsprogramma.

Begin 2016 zullen wij dit concept-uitvoeringsprogramma door-ontwikkelen naar een definitief uitvoeringsprogramma en met de bijbehorende begroting voor instemming voorleggen aan Provinciale Staten, die dan gevraagd worden om een integrale afweging te maken voor de portefeuille Leefbaarheid en Cultuur. Echter, bepaalde activiteiten uit het concept-uitvoeringsprogramma kunnen niet wachten tot 2016 en vergen nu al inzet van bestuursakkoordmiddelen. Vanwege de urgentie leggen we daarom nu een begrotingswijziging voor.

Samenvatting

Met dit dossier nemen Provinciale Staten kennis van de inhoudelijke contouren van het concept-uitvoeringsprogramma Cultuur in Uitvoering 2016 - 2020. Het College presenteert hierin hoe het uitvoering wil gaan geven aan het versterken van het Brabantse cultuursysteem, waarvan Provinciale Staten in juni 2013 het kader hebben vastgesteld met de Cultuuragenda van Brabant voor 2020.

Het concept-uitvoeringsprogramma Cultuur in Uitvoering versterkt het Brabantse cultuursysteem, door 1) te investeren in bewezen kwaliteit en kansrijke nieuwkomers, 2) beweging, experiment en verbinding mogelijk te maken en 3) stimuleren van dialoog, kennisontwikkeling en netwerkvorming.

Het definitieve uitvoeringsprogramma zal inclusief financiële consequenties begin 2016 aan PS worden aangeboden, in samenhang met de andere onderdelen van de portefeuille leefbaarheid en cultuur: sociale veerkracht, erfgoed, cultuur en sport. Hiermee maken we de onderlinge samenhang tussen de verschillende onderdelen zichtbaar. Vooruitlopend op de besluitvorming vragen we u nu in te stemmen met een begrotingswijziging voor twee programma-onderdelen die niet kunnen wachten op de integrale afweging.

Het College vindt het belangrijk dat alle Brabanders die dat willen, als toeschouwer of deelnemer kunnen genieten van cultuur. We willen er samen met bestaande en nieuwe partners de komende jaren voor zorgen dat we cultuur in Brabant op de kaart houden en Brabant met cultuur op de kaart zetten. We sluiten daarbij aan bij de ontwikkelingen in de Brabantse samenleving, want cultuur heeft naast haar intrinsieke waarde ook nadrukkelijk betekenis in het sociale, ruimtelijke en economische domein. Met het uitvoeringsprogramma willen we investeren in een op de 21^e eeuw toegeruste creatieve beroepsbevolking, de agenda voor de vrijetijdseconomie versterken. Tevens willen we een vanuit economisch perspectief kansrijke creatieve sector versterken en verbinden cultuur met erfgoed en de sociale en ruimtelijke agenda.

Het voorstel

Begrotingswijziging vaststellen betreffende € 4,5 miljoen van de middelen voor cultuur en samenleving zoals benoemd in het bestuursakkoord 2015-2019, ten behoeve van de uitvoering van twee urgente initiatieven uit het concept-uitvoeringsprogramma "Cultuur in uitvoering".

Aanleiding

In 2013 hebben Provinciale Staten de Cultuuragenda van Brabant vastgesteld¹. Daarmee is richting gegeven aan het cultuurbeleid voor de komende jaren. Toen de Cultuuragenda werd vastgesteld, was een aantal meerjarige regelingen net gestart. Met aflopende cultuurprogramma's, een nieuw

Datum

29 september 2015

Documentnummer

GS :3867031

PS: 3869157

¹ [Klik hier voor de Cultuuragenda van Brabant voor 2020 \(39/13A\)](#)

aangetreden College en een nieuw bestuursakkoord is dit het moment om de uitvoering van de Cultuuragenda echt ter hand te nemen.

Het definitieve uitvoeringsprogramma zal inclusief financiële consequenties begin 2016 aan PS worden aangeboden, in samenhang met de andere onderdelen van de portefeuille leefbaarheid en cultuur: sociale veerkracht, erfgoed, cultuur en sport. Hiermee maken we de onderlinge samenhang tussen de verschillende onderdelen zichtbaar.

Datum

29 september 2015

Documentnummer

GS :3867031

PS: 3869157

Bevoegdheid

Provinciale Staten zijn via haar budgetrecht bevoegd te besluiten over wijzigingen van de begroting.

Doel

We vragen u kennis te nemen van het concept-uitvoeringsprogramma 2016 – 2020 Cultuur in Uitvoering. En voor twee programma-onderdelen vragen we nu de begroting aan te passen: Professionele basisinfrastructuur 2017 – 2020 en Van Gogh Brabant 2016 (onderdeel van succesvolle en kansrijke samenwerkingen). Door in te stemmen met dit dossier geven PS het College de financiële ruimte die nodig is om de uitvoering van deze onderdelen te starten.

Doel Uitvoeringsprogramma

Met de Cultuuragenda van Brabant voor 2020 hebben Provinciale Staten de richting voor het cultuurbeleid tot 2020 vastgesteld: de provincie wil met voorliggend Uitvoeringsprogramma bijdragen aan een sterk cultuursysteem met een brede basis en een toonaangevende top dat in staat is zich te verbinden met de Brabantse samenleving en Brabant nationaal en internationaal op de kaart zet.

Het is de ambitie van het College om cultuur stevig te verankeren en bij te dragen aan de culturele identiteit van Brabant: breed en laagdrempelig toegankelijk, kwalitatief hoogstaand en toekomstbestendig. We haken aan bij de ambities uit het bestuursakkoord. Via cultuur investeren we in ons menselijk kapitaal, sociale veerkracht en nationale en internationale zichtbaarheid van Brabant. We verbinden cultuur, samenleving en economie, waardoor we kansen creëren voor de Daan Roosegaardens van de toekomst: nieuwe kansen voor de smart maakindustrie. De creatieve sector is een belangrijke economische sector die we verbinden met onze maatschappelijke opgaven. Via programma's in en met het onderwijs stimuleren we creativiteit en originaliteit, zogenaamde 21st century skills, bij onze toekomstige beroepsbevolking. Door een talentontwikkelingsprogramma voor jonge culturele professionals stoppen we de *braindrain* van pas afgestudeerden van onze kunstvakopleidingen naar elders: Brabant wordt een aantrekkelijke vestigingsplaats voor de creatieve professional.

Kansen slim benutten is dé opgave die we onszelf voor de komende jaren hebben gesteld. En dat die kansen en die energie om samen te werken er zijn, daarvan zijn we overtuigd. Samen met bestaande en nieuwe partners zorgen we er de komende jaren voor dat we cultuur in Brabant op de kaart houden en ook Brabant mét cultuur op de kaart zetten.

Datum

29 september 2015

Documentnummer

GS :3867031

PS: 3869157

Het uitvoeringsprogramma heeft drie programmalijnen:

1. Versterken provinciale basisinfrastructuur

Via de eerste lijn draagt de provincie bij aan een goede provinciale basisinfrastructuur². Het Brabantse cultuursysteem is gebaat bij een basisinfrastructuur met stevige partijen en kwalitatief hoogstaande programmering. Dat geldt voor zowel de amateur- als de professionele kunst- en cultuursector. In de bijlage lichten we toe wat de provincie voornemens is bij te dragen aan de basisinfrastructuur voor de breedtecultuur, de bibliotheken, cultuureducatie en amateurkunst. Hiermee leggen we de basis voor een goed opgeleide (beroeps)bevolking die in staat is zich goed staande te houden in de 21^e eeuwse samenleving en met creativiteit en originaliteit bij te dragen aan Brabant als creatieve en innovatieve regio. Vervolgens presenteren we de manier waarop de provincie voornemens is de professionele basisinfrastructuur te ondersteunen en staan we stil bij de rol van de provinciale uitvoeringsorganisaties.

2. Beweging, experiment en verbinding

Via de tweede programmalijn willen we ruimte creëren voor beweging, experiment en verbinding en kunnen reageren we op ontwikkelingen uit de samenleving. Zo zijn we beter in staat om in te spelen op initiatieven van andere dan de reguliere uitvoerders. Daarmee creëren we ruimte om vernieuwende impulsen te geven als we kansen zien. Op die manier kunnen we daadwerkelijk doorbraken realiseren. We maken hierbij optimaal gebruik van de relatief vrije rol die de provincie in de bestuurlijke taakverdeling tussen rijk, provincies en gemeenten heeft. We ondersteunen thematisch, en we ondersteunen op samenwerking gerichte initiatieven: respectievelijk cultuur en leefbaarheid, Taalvaardigheid en mediawijsheid en kansrijke samenwerkingen. Waar mogelijk ontwikkelen we gezamenlijke marketing en communicatie ten behoeve van Brabantse iconen. En met een duidelijk doel voor ogen heeft de provincie met de Impulsgelden en Brabant C instrumenten ontwikkeld om vraaggericht te kunnen meebewegen met de behoeften en kansen die zich voordoen.

² Bezorgdheid over de gedeeltelijke incidentele financiering van de provinciale basisinfrastructuur heeft op 4 juli 2014 tot een motie (motie 23) door PS geleid. Het College heeft PS via Statenmededeling "Structurele middelen cultuur" geantwoord. Zie Agenda Provinciale Statencommissie Cultuur en Samenleving 23 dec. 2014 <http://www.brabant.nl/politiek-en-bestuur/provinciale-staten/vergaderstukken-en-besluiten-ps-en-commissies/lis.aspx?qvi=51974>

3. Kennisontwikkeling, dialoog en netwerken

Via de derde lijn willen we dialoog, kennisontwikkeling en netwerkvorming op gang brengen. Want de provincie is een schakel in een groter geheel en er hangt veel af van afstemming en samenwerking. Met de juiste kennis en goede relaties kunnen we gericht werken aan onze doelen, want cultuur is een netwerkopgave waarbij door samenwerking met partners pas echt het verschil gemaakt kan worden.

Datum

29 september 2015

Documentnummer

GS :3867031

PS: 3869157

Argumenten

1. Het definitieve Uitvoeringsprogramma Cultuur maakt onderdeel uit van het integrale plan voor Leefbaarheid en Cultuur. We bieden het u hierbij alvast als concept aan en verkennen de komende maanden hoe er tegen cultuur in Brabant en tegen het concept-uitvoeringsprogramma wordt aangekeken en ook waar onze dromen en doelen samenkomen met die van anderen waardoor we ze samen kunnen realiseren. Via dit concept-uitvoeringsprogramma informeren we u tegelijkertijd over de wijze waarop de professionele kunsten in deze periode door de provincie worden ondersteund.
2. Er zijn twee initiatieven die niet kunnen wachten op financiële besluiten zonder daarvan nadelige gevolgen te ondervinden en al v.a. 2016 duidelijkheid behoeven over de beschikbare middelen. Deze worden hieronder nader toegelicht.

Professionele basisinfrastructuur 2017 - 2020

De aanstaande openstelling van de rijksregeling voor de professionele basisinfrastructuur³ maakt het noodzakelijk dat de provincie voor december 2015 duidelijkheid verschaft aan het professionele culturele veld over de wijze waarop het provinciale kunstenplan 2017 - 2020 wordt ingevuld. Bij de aanvraag van subsidie in de rijksregeling (BIS) en de subsidieregelingen bij het Fonds podiumkunsten (FPK), Fonds Creatieve Industrie en het Mondriaan Fonds moeten aanvragers vermelden of ze kunnen rekenen op cofinanciering door de provincie. Indien zij hierover niets kunnen aangeven, bestaat de kans dat zij landelijke subsidie mislopen. Terwijl die rijksmiddelen zo hard nodig zijn om in Brabant de provinciale basisinfrastructuur op niveau te houden.

Van Gogh Brabant 2016

Om "ons verhaal" van Brabant te kunnen vertellen benoemen we drie kansrijke Brabantse iconen. Van Gogh is er daar een van. In 2015 heeft de stichting Van Gogh Brabant samen met Van Gogh Europe een themajaar van allure georganiseerd. Het ontstaan van Van Gogh Brabant illustreert welke inspanning nodig is om te komen tot een gedragen en kwalitatief hoogstaand verhaal. Maar het levert dan ook veel op: de eerste cijfers van VisitBrabant over het aantal buitenlandse bezoekers aan een of meerdere Van Gogh

³ Openstelling regeling BIS per 1 december 2015

activiteiten, zijn veelbelovend. Van Gogh Brabant heeft de komende jaren nog ondersteuning nodig om de bereikte resultaten duurzaam te verankeren en nieuwe mogelijkheden te realiseren. De provincie vraagt de stichting om de werkzaamheden in 2016 voort te zetten⁴ en met een businessplan te komen waaruit, met een geleidelijke exit-strategie van de provincie, toegewerkt wordt naar een samenwerkingsverband dat zich zelfstandig kan handhaven en een maatschappelijke meerwaarde creëert voor Brabant.

Datum

29 september 2015

Documentnummer

GS :3867031

PS: 3869157

Financiën

Er is een begrotingswijziging nodig voor een goede realisatie van de ambities van twee programma-onderdelen uit het concept-uitvoeringsprogramma. Deze initiatieven vragen voor 2016 duidelijkheid over de beschikbare middelen. De begrotingswijziging is in dit statenvoorstel onderbouwd.

Ter extra onderbouwing is bij dit statenvoorstel nog een bijlage met ijkpunten 3^e tranche investeringsstrategie voor cultuur bijgevoegd.

In onderstaande tabellen wordt de voorgestelde begrotingswijziging meerjarig gespecificeerd.

Extra gevraagde middelen, totaal

Doel	BA-middelen exploitatiebegroting	BA-middelen investeringsbegroting
Professionele basisinfrastructuur 2017 - 2020	€ 4,0 miljoen ⁵	
Van Gogh Brabant 2016		€ 0,5 miljoen
Totaal	€ 4,0 miljoen	€ 0,5 miljoen

Verdeling per jaar vanuit exploitatiebegroting

Doel	BA-middelen exploitatiebegroting				
	2016	2017	2018	2019	2020
Professionele basisinfrastructuur 2017 - 2020		€ 1,0 mln	€ 1,0 mln	€ 1,0 mln	€ 1,0 mln
Totaal		€ 1,0 mln	€ 1,0 mln	€ 1,0 mln	€ 1,0 mln

Verdeling per jaar vanuit de investeringsbegroting

Doel	BA-middelen investeringsbegroting			
	2016	2017	2018	2019

⁴ De huidige provinciale financiering loopt per 31 december 2015 af

⁵ De inzet voor 2020 (€1mln van de totale €4 mln) komt niet ten laste van bestuursakkoord "Beweging in Brabant". Deze middelen zijn in 2020 structureel in de begroting opgenomen.

Van Gogh Brabant 2016	€ 0,5 mln			
Totaal	€ 0,5 mln			

Datum
29 september 2015

Documentnummer

GS :3867031

PS: 3869157

Bovenstaande leidt tot de volgende begrotingswijziging:

Begrotingswijziging

Jaar	Bedrag	Ten laste/gunste van post	Product
2016	€ 0,5 mln.	Omschrijving nieuwe begr.post invest.uitgaven	06.01 Cultuur
2017	€ 1,0 mln.	Subsidies podiumkunsten	06.01 Cultuur
2018	€ 1,0 mln.	Subsidies podiumkunsten	06.01 Cultuur
2019	€ 1,0 mln.	Subsidies podiumkunsten	06.01 Cultuur
2020	€ 1,0 mln.	Subsidies podiumkunsten	06.01 Cultuur
2016	€ 0,5 mln.	1000818 Onttrek. Algemene reserve BA 2015-2019	31.04 Mutaties reserve
2017	€ 1,0 mln.	1000818 Onttrek. Algemene reserve BA 2015-2019	31.05 Mutaties reserve
2018	€ 1,0 mln.	1000818 Onttrek. Algemene reserve BA 2015-2019	31.06 Mutaties reserve
2019	€ 1,0 mln.	1000818 Onttrek. Algemene reserve BA 2015-2019	31.07 Mutaties reserve

In het voorjaar 2016 zal vanuit Leefbaarheid en Cultuur een integraal dossier worden aangeboden waarin een voorstel m.b.t. de totale ambitie, de te verrichten prestaties en de daarbij behorende begrotingswijziging (vanuit Bestuursakkoord (BA) middelen 2016-2019) aan uw Staten zal worden voorgelegd.

Echter bepaalde activiteiten uit het uitvoeringsprogramma Cultuur kunnen niet wachten tot 2016 en vergen nu al een inzet van BA-middelen. Vanwege de urgentie leggen wij daarom nu een begrotingswijziging aan u voor ad € 3,5 mln. Deze begrotingswijziging past binnen de € 19,2 mln. exploitatiemiddelen en € 19,2 mln. Investeringsmiddelen die in het BA 2016-2019 voor Leefbaarheid en Cultuur zijn benoemd.

Ijkpunten investeringsagenda

In bijlage 3 is een check gedaan in hoeverre het voorstel voldoet aan de ijkpunten behorende bij de investeringsagenda.

Over de implementatie van ijkpunten 6 en 7 is twijfel: de mogelijkheden voor revolverendheid in de cultuursector zijn beperkt. Tegelijkertijd dragen de investeringen wel bij aan een duurzame versterking van het cultuursysteem en kunnen dus als duurzame investeringen worden beschouwd.

Ijkpunt 7 gaat over economische waarde. Door deze investeringen ontstaat zonder enige twijfel extra economische waarde. Maar die ontstaat vooral in de aanpalende economische sectoren, denk aan de vrijetijdseconomie. Denken in termen van participaties zijn voor deze investeringsvoorstellen daarom niet of nauwelijks relevant.

Datum

29 september 2015

Documentnummer

GS :3867031

PS: 3869157

Europese en internationale zaken

Via het DC Network heeft de provincie een interessant internationaal netwerk aangeboord waardoor Brabantse bedrijven en individuen kennis kunnen maken met ervaringen van elders waarin creativiteit en ondernemerschap slim met elkaar verbonden zijn en nuttige contacten kunnen leggen. We zullen ons de komende jaren inspannen om Brabant meer te verbinden met dergelijke internationale programma's. We zullen daarvoor onder meer de kennis en het netwerk van onze public affairs medewerker in Brussel benutten.

Planning

De voorgestelde begrotingswijziging maakt onderdeel uit van de besluiten te nemen op 13 november 2015. De financiële consequenties van het definitieve uitvoeringsprogramma zal onderdeel uitmaken van de perspectievennota.

Bijlagen

1. 'Cultuur in Uitvoering'
Concept-Uitvoeringsprogramma Cultuuragenda van Brabant 2020
2. Ijkpuntencheck investeringsagenda

Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant,

de voorzitter

de secretaris

prof. dr. W.B.H.J. van de Donk

mw. ir. A.M. Burger

Auteur: H.L.A. Duenk, hduenk@brabant.nl, (073) 680 85 09
Cluster Cultuur en Samenleving/Afdeling Cultuur